

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

07.10.2020

№ 10548/16.2/7-20

на № _____

**Голові Верховної Ради України
Разумкову Д. О.**

Шановний Дмитре Олександровичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула оголошений на засіданні Верховної Ради України 04.09.2020 депутатський запит народного депутата України Батенка Т. І. від 03.09.2020, надісланий Вашим листом від 04.09.2020 № 11/10-79, та в доповнення до листа НКРЕКП від 16.09.2020 № 9847/16.2/7-20 повідомляє, що листом від 07.10.2020 № 10547 / 16.2 / 7-20 НКРЕКП у межах компетенції було надано відповідь народному депутату України Батенку Т. І. (копія листа додається).

Додаток: на 7 арк. в 1 прим.

З повагою
Голова НКРЕКП

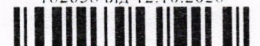
В. Тарасюк

Середа,
2047174

0079100

Апарат Верховної Ради України
182058 від 12.10.2020

232046

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

07.10.2020

№

10544/16.2/7-20

на № _____

**Народному депутату України
Батенку Т. І.**
Batenko.taras@gmail.com

АТ «Львівгаз»

Шановний Тарасе Івановичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула оголошений на засіданні Верховної Ради України 04.09.2020 Ваш депутатський запит від 03.09.2020 № 1478/з, надісланий листом Голови Верховної Ради України Д. Разумкова від 04.09.2020 № 11/10-79, та в доповнення до листа НКРЕКП від 16.09.2020 № 9847/16.2/7-20, з урахуванням інформації, наданої АТ «Львівгаз», в межах компетенції повідомляє.

Щодо укладання акта розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін

Згідно з положеннями пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (із змінами) (далі – Кодекс), межа балансової належності – точка розмежування газових мереж між суміжними власниками газових мереж за ознаками права власності чи користування, на якій відбувається приймання-передача природного газу; межа експлуатаційної відповідальності сторін – точка розмежування газових мереж за ознакою договірних зобов'язань з експлуатації окремих ділянок або елементів, яка встановлюється на межі балансової належності або за згодою сторін в іншій точці газових мереж.

Відповідно до пункту 1 глави 5 розділу III Кодексу межа балансової належності та експлуатаційної відповідальності між оператором газорозподільних систем (далі – Оператор ГРМ) та споживачем (суміжним суб'єктом ринку природного газу) визначається в акті розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, що є невід'ємною частиною договору розподілу природного газу (або у передбачених цим Кодексом випадках технічній угоді про умови приймання-передачі газу ГРМ).

Акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін в обов'язковому порядку має містити схему газопроводів з визначенням на них межі балансової належності, точки вимірювання (місця встановлення вузла обліку) та напрямів потоків природного газу.

0079099

За відсутності акта розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін за об'єктами суміжних суб'єктів ринку природного газу (включаючи споживачів) Оператор ГРМ, до/через ГРМ якого підключені зазначені об'єкти, зобов'язаний в установлені законодавством строки здійснити заходи з укладання з їх власниками акта розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

Власники (балансоутримувачі, управителі, інші особи), на балансі чи в управлінні яких знаходяться багатоквартирні будинки чи гуртожитки (незалежно від того, є вони споживачами природного газу чи ні), укладають з Оператором ГРМ, до об'єктів газорозподільної системи якого підключені зазначені будинки/гуртожитки, акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін відносно їх внутрішньобудинкових систем газопостачання.

При цьому пунктом 2 глави 5 розділу III Кодексу встановлено, що межа балансової належності визначається за ознаками права власності на газові мережі чи окремі її елементи. Межа експлуатаційної відповідальності встановлюється на межі балансової належності, але за домовленістю сторін може не збігатися з межею балансової належності, про що має бути зазначено в акті розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

Відповідно до положень пункту 3 постанови НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 «Про затвердження Кодексу газорозподільних систем» Оператор ГРМ забезпечує укладення актів розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, зокрема по об'єктах побутових споживачів – протягом двох років з дня набрання чинності цією постановою.

Таким чином, Оператори ГРМ мають забезпечити укладення по всіх об'єктах споживачів актів розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

Щодо технічного обслуговування системи газопостачання та припинення газопостачання/розподілу природного газу

Відповідно до положень частини першої статті 37 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) Оператор ГРМ відповідає за надійну та безпечну експлуатацію, підтримання у належному стані та розвиток (включаючи нове будівництво та реконструкцію) газорозподільної системи, якою він користується на законних підставах.

При цьому положеннями частини другої статті 38 Закону встановлено, що з метою виконання функцій, передбачених частиною першою статті 37 цього Закону, Оператор ГРМ зобов'язаний, зокрема: вживати заходів з метою забезпечення безпеки постачання природного газу, в тому числі безаварійної та безперебійної роботи газорозподільної системи; вживати інших заходів, необхідних для безпечної та стабільної роботи газорозподільної системи, що передбачені цим Законом або не суперечать законодавству.

Відповідно до положень пунктів 4 та 5 глави 1 розділу III Кодексу Оператор ГРМ повинен забезпечити попереджувальні заходи безаварійної експлуатації газорозподільних систем, а саме комплекс робіт, що виконується на

підставі результатів технічного огляду або технічного обстеження газорозподільних систем, з метою забезпечення її подальшого безаварійного експлуатування шляхом проведення технічного обслуговування, поточного або капітального ремонтів.

У разі виникнення аварійної ситуації Оператор ГРМ зобов'язаний вжити необхідних заходів, спрямованих на відновлення належної роботи газорозподільної системи.

При організації експлуатації газорозподільних систем та проведення робіт з технічного їх обслуговування і ремонту Оператор ГРМ повинен дотримуватися інструкцій і правил технічної експлуатації газорозподільних систем, Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 08.06.2015 за № 674/27119 (далі – Правила безпеки), державних стандартів, передбачених чинними нормативно-правовими актами України.

Варто зазначити, що положеннями пункту 3 глави 5 розділу III Кодексу встановлено, що власники газових мереж, у тому числі побутові споживачі та співвласники/особа, уповноважена на це співвласниками, внутрішньобудинкових систем газопостачання, які згідно з актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін відповідають за експлуатацію цих мереж та їх складових, забезпечують належну їх експлуатацію згідно з чинним законодавством, у тому числі Правилами безпеки, зокрема укладають відповідний договір із суб'єктом господарювання, який має право на виконання таких робіт.

Разом з цим відповідно до положень пункту 1.4 глави 1 розділу V Правил безпеки технічний стан газопроводів (підземних, надземних, наземних та ввідних) і споруд на них повинен систематично контролюватись власником (балансоутримувачем та/або орендарем (наймачем)) шляхом проведення комплексного технічного огляду (обходу) трас газопроводів, технічного обстеження, у тому числі комплексного приладового обстеження, вимірювання захисних потенціалів і перевірки ефективності роботи засобів електрозахисту.

Згідно з пунктами 3.2 та 3.3 розділу III Правил безпеки власник (балансоутримувач та/або орендар (наймач)) повинен забезпечити утримання систем газопостачання відповідно до вимог чинного законодавства України.

Власник (балансоутримувач та/або орендар (наймач)) відповідає за технічний стан і безпечне користування газопроводами, газовими приладами, димовими та вентиляційними каналами.

Згідно з пунктом 5.4 глави 5 розділу V Правил безпеки технічне обслуговування внутрішніх газопроводів і газового обладнання житлових і громадських будівель, комунально-побутових об'єктів неvirобничого характеру здійснюється відповідно до вимог документації з експлуатації заводів-виробників газового обладнання на договірних засадах.

Умови для технічного обслуговування забезпечуються власником (балансоутримувачем та/або орендарем (наймачем)) відповідно до вимог чинного законодавства України.

Відповідно до положень пункту 5.10 глави 5 розділу V Правил безпеки власники (балансоутримувачі та/або орендарі (наймачі)) житлових і громадських будинків, підприємств комунального та побутового обслуговування населення повинні забезпечувати безперешкодний доступ до всіх приміщень будинків представникам газорозподільного підприємства для проведення технічного обслуговування газового обладнання і перевірки приміщень на загазованість та за необхідності відключення газового обладнання; утримувати в належному до експлуатації стані фасадні та внутрішні газопроводи.

Ураховуючи вищезазначене, на виконання вимог чинного законодавства, зокрема Правил безпеки, власники (балансоутримувачі) внутрішньобудинкових систем газопостачання, зокрема співвласники/особа, уповноважена на це співвласниками, які згідно з актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін відповідають за експлуатацію цих мереж та їх складових, зобов'язані забезпечити належну їх експлуатацію згідно з чинним законодавством, у тому числі Правилами безпеки, шляхом укладення відповідного договору із будь-яким суб'єктом господарювання, який має право на виконання таких робіт, у тому числі з Оператором ГРМ.

Одночасно доцільно зазначити, що відповідно до положень глави 7 розділу VI Кодексу Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням Правил безпеки та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, зокрема у випадку несанкціонованого відновлення газоспоживання; визнання в установленому порядку аварійним станом газорозподільної системи та/або ліквідація наслідків аварій, спричинених надзвичайними ситуаціями техногенного, природного або екологічного характеру, та проведення ремонтно-відновлювальних робіт; в інших випадках, передбачених законодавством.

У випадку запланованих капітальних ремонтів ГРМ (крім аварійних) Оператор ГРМ має повідомити споживача про припинення розподілу природного газу ГРМ не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати припинення розподілу природного газу ГРМ.

Крім того, положеннями пункту 5.7 глави 5 розділу V Правил безпеки встановлено, що підлягає відключенню від системи газопостачання обладнання житлових і громадських будинків із встановленням заглушки за умови:

- наявності витоків газу;
- несправної автоматики безпеки;
- несправностей оголовків димових і вентиляційних каналів;
- відсутності тяги в димових і вентиляційних каналах;
- самовільного підключення газових приладів і пристроїв споживача до системи газопостачання;

не забезпечення власником (балансоутримувачем та/або орендарем (наймачем)) технічного обслуговування згідно з вимогами пункту 5.4 цієї глави; не відповідності системи газопостачання житлового будинку проектній та виконавчо-технічній документації.

Таким чином, Оператор ГРМ має право припиняти газопостачання побутовим споживачам з урахуванням вимог розділу VI Кодексу та вимог Правил безпеки.

Окремо слід зазначити, що діючою структурою тарифу на послуги розподілу природного газу передбачено витрати на обслуговування, утримання і експлуатацію систем газопостачання, які знаходяться на балансі газорозподільного підприємства. При цьому діючою структурою тарифу на послуги розподілу природного газу не передбачено витрати, що пов'язані з обслуговуванням внутрішньобудинкової системи газопостачання (газового обладнання) побутових споживачів, власників газових мереж та власників внутрішньобудинкових систем газопостачання (балансоутримувачів, управителів), які згідно з актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін відповідають за експлуатацію цих мереж та їх складових.

Щодо будинку № 162 по вул. Любінській у м. Львів

Відповідно до інформації, наданої АТ «Львівгаз», 03.08.2020 о 09:34 до Аварійно-диспетчерської служби АТ «Львівгаз» надійшла заявка про запах газу біля житлового будинку № 162 по вул. Любінській у м. Львів, про що свідчить Заявка № 12797. Після прибуття за вказаною адресою працівниками АТ «Львівгаз» було виявлено виток газу та корозію труби діаметром $\frac{3}{4}$ газового стояка у футлярі, у зв'язку з чим було припинено газопостачання до квартир №№ 5, 11, 17, 23, 29, 35, 41, 47 та 53, про що було складено Акт на виключення газу від 03.08.2020 № 780.

Згідно з інформацією, наданою АТ «Львівгаз», після проведення зварювальних робіт по заміні газової труби 10.08.2020 працівниками АТ «Львівгаз» було відновлено газопостачання до вищевказаних квартир, про що було складено Акт від 10.08.2020.

Щодо будинку № 8 по вул. Олени Степанівни у м. Львів

Відповідно до інформації, наданої АТ «Львівгаз», 27.08.2020 о 09:49 до Аварійно-диспетчерської служби АТ «Львівгаз» надійшла заявка про запах газу біля житлового будинку № 8 по вул. Олени Степанівни у м. Львів, про що свідчить Заявка № 14193. Після прибуття за вказаною адресою працівниками АТ «Львівгаз» було виявлено виток газу на зварному шві газової мережі діаметром 76 мм по фасаду будинку, у зв'язку з чим було припинено газопостачання до вказаного будинку, про що було складено Акт на виключення газу від 27.08.2020 № 858.

Згідно з інформацією, наданою АТ «Львівгаз», 31.08.2020 при обстеженні системи газопостачання будинку за вказаною адресою працівниками Оператора ГРМ було виявлено самовільне відновлення газопостачання, у зв'язку з чим

працівниками Оператора ГРМ було повторно припинено газопостачання до будинку, про що було складено Акт від 31.08.2020.

Відповідно до інформації, наданої АТ «Львівгаз», 03.09.2020 працівниками АТ «Львівгаз» було відновлено газопостачання до вищевказаного будинку, про що було складено Акт від 03.09.2020.

Щодо будинку № 10-А по вул. Лінкольна у м. Львів

Відповідно до інформації, наданої АТ «Львівгаз», 02.09.2020 о 10:56 до Аварійно-диспетчерської служби АТ «Львівгаз» надійшла заявка про запах газу на вулиці біля ШРП за адресою: вул. Лінкольна, буд. 10-А, м. Львів, про що свідчить Заявка № 14509. Після прибуття за вказаною адресою працівниками АТ «Львівгаз» було виявлено виток газу на зварному шві газової мережі діаметром 100 мм по фасаду будинку, у зв'язку з чим було припинено газопостачання до вказаного будинку, про що було складено Акт на виключення газу від 02.09.2020 № 876.

Згідно з інформацією, наданою АТ «Львівгаз», 04.09.2020 після ліквідації витоку газу працівниками Оператора ГРМ було відновлення газопостачання до вищевказаного будинку, про що було складено Акт від 04.09.2020 № 898.

Щодо будинку № 5-Б по вул. Жасмінова у м. Львів

Відповідно до інформації, наданої АТ «Львівгаз», 25.08.2020 о 11:30 до Аварійно-диспетчерської служби АТ «Львівгаз» надійшла заявка про запах газу за адресою: вул. Жасмінова, буд. 5-Б, м. Львів, про що свідчить Заявка № 14060. Після прибуття за вказаною адресою працівниками АТ «Львівгаз» було виявлено виток газу на різьбових з'єднаннях крана діаметром 32 мм по фасаду будинку, у зв'язку з чим було припинено газопостачання до вказаного будинку, про що було складено Акт на виключення газу від 25.08.2020 № 853.

Згідно з інформацією, наданою АТ «Львівгаз», 28.08.2020 після ліквідації витоку газу працівниками Оператора ГРМ було відновлення газопостачання до вищевказаного будинку, про що було складено Акт від 28.08.2020.

Відповідно до інформації, наданої АТ «Львівгаз», 28.08.2020 між АТ «Львівгаз» та ОСББ «Жасмінова 5 Б» було укладено Акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін між Оператором ГРМ та власником (користувачем, балансоутримувачем) мережі від 28.08.2020 № 30. Зазначене вказує на недотримання АТ «Львівгаз» вимог положень пункту 3 постанови НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 «Про затвердження Кодексу газорозподільних систем» у частині строку підписання актів розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін.

Одночасно повідомляємо, що АТ «Львівгаз» не було надано до НКРЕКП пояснень щодо питань, викладених у Вашому депутатському запиті, зокрема стосовно своєчасного невідновлення газопостачання до будинків за вищевказаними адресами у зв'язку з відмовами представників ОСББ від підписання актів розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, укладення договору на експлуатацію газових мереж, а

також розміщення оголошень про заборгованість за послуги розподілу природного газу (з персоніфікованими даними всіх мешканців будинку).

Слід звернути увагу АТ «Львівгаз» на необхідність дотримання вимог чинного законодавства та необхідність надання до НКРЕКП повної інформації та обґрунтованих пояснень з відповідними підтверджуючими документами з питань, необхідних для виконання НКРЕКП своїх повноважень.

Застерігаємо АТ «Львівгаз» щодо недопущення у майбутньому порушень вимог нормативно-правових актів.

Звертаємо увагу, що положеннями вимог законодавства передбачено необхідність укладення між балансоутримувачем внутрішньобудинкової системи газопостачання та Оператором ГРМ акта розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, а також необхідність укладення зі спеціалізованим підприємством, що має відповідний дозвіл на виконання таких робіт, договору на технічне обслуговування внутрішньобудинкової системи газопостачання.

Варто зазначити, що питання, пов'язані з відключенням газопостачання за вищевказаними адресами, стосуються виконання положень Правил безпеки.

Зауважуємо, що ігнорування вимог Правил безпеки є неприпустимим, оскільки газопроводи та споруди на них є об'єктом підвищеного ризику, а виконання Правил безпеки є певною гарантією надійності функціонування системи газопостачання, безпеки життя та здоров'я населення.

Звертаємо увагу, що основним розробником Правил безпеки було Міністерство енергетики та вугільної промисловості України.

Слід зазначити, що відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 02.09.2019 № 829 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» Міністерство енергетики та вугільної промисловості було реорганізовано шляхом приєднання до Міністерства енергетики та захисту довкілля, яке в подальшому згідно з положеннями пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 425 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» було перейменовано на Міністерство енергетики України.

Таким чином, за більш детальними роз'ясненнями положень Правил безпеки доцільно звертатись до Міністерства енергетики України.

З повагою
Голова НКРЕКП

В. Тарасюк